

Newsletter

IOM Medzinárodnej organizácie pre migráciu v Slovenskej republike

Číslo 1/2012 – január 2012

Vážení spolupracovníci, milí priatelia,

záver roka priniesol vyvrcholenie viacerých projektov vo forme odborných seminárov a konferencií. Newsletter prináša stručné informácie o týchto podujatiach a iných našich aktivitách realizovaných v období október až december 2011.

Pri tejto príležitosti si dovoľujeme vyjadriť poďakovanie kolegom a spolupracovníkom, ktorí sa zúčastnili na našich aktivitách či poskytli pomoc pri ich realizácii. Osobitne tiež ďakujeme všetkým klientom, ktorí v roku 2011 využili naše služby a vďaka ktorým má naša práca zmysel.

IOM Bratislava

Workshopy o migrácii a médiách zaujali novinárov aj študentov

IOM a Nadácia Milana Šimečku zorganizovali 17. a 18. októbra 2011 v Bratislave workshopy o migrácii a médiách pod názvom *Migranti v centre pozornosti*, na ktorých poskytli svoje odborné skúsenosti o.i. britský novinár Richard Cookson a Marie Stracenská z TV Markíza. Na prvom workshope určenom pre novinárov sa zúčastnili zástupcovia 8 celoslovenských printových a elektronických médií. Druhý workshop bol určený budúcim novinárom – študentom žurnalistiky a masmediálnej komunikácie –

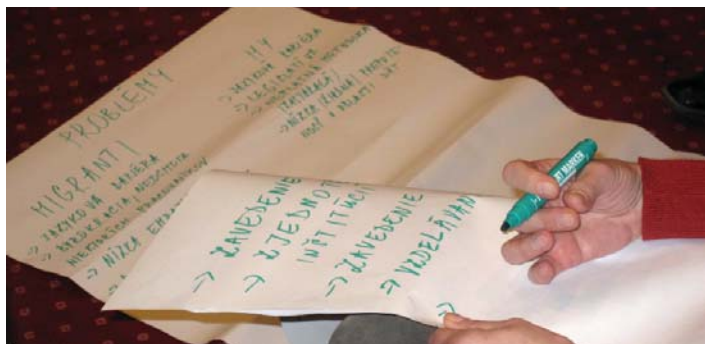
a zúčastnili sa na ňom poslucháči vysokých škôl z Bratislavy, Nitra, Košíc a Prešova. Na oba workshopy prijali pozvanie aj migranti z rôznych krajín: študent z Thajska, novinár – utečenec z Afganistanu, lekár z Bangladéša, doktorand z Vietnamu a aktivistka zo Spojených štátov, ktorí zdieľali svoje osobné príbehy a skúsenosti s pobytom a integráciou na Slovensku. Program poskytol základný prehľad o problematike migrácie, vytvoril priestor na diskusiu a pri analýze článkov o migrácii a v simulovaných reportážach s migrantmi umožnil overiť si získané zručnosti v praxi a dozvedieť sa špecifiká spracovania tém migrácie v médiách. Novinári aj študenti privítali vzdelávanie na tému migrácie, ktorá sa v slovenských médiách objavuje len sporadicky a okrajovo. Workshopy sa uskutočnili v rámci medzinárodného projektu *Migrants in the Spotlight: Training and Capacity Building for Media Representatives and Students*, ktorý bol financovaný Európskou úniou.

Národný dialóg o integrácii – medzinárodná konferencia

15. novembra 2011 sa uskutočnila medzinárodná konferencia *Národný dialóg o integrácii*, ktorej cieľom bolo poskytnúť priestor na vzájomnú výmenu skúseností a dobrej praxe medzi vybranými členskými štátmi Európskej únie a navrhnúť odporúčania v konkrétnych oblastiach integrácie cudzincov na Slovensku. Zúčastnilo sa na nej viac ako 130 zástupcov inštitúcií verejnej správy vrátane územnej samosprávy, medzinárodných a mimovládnych organizácií a migrantských združení pôsobiacich na Slovensku.

Samotnej konferencii predchádzal jednodňový workshop pre odborníkov, ktorí boli vyškolení v rámci tréningov organizovaných IOM v rokoch 2010 a 2011 s podporou Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín. Účastníci workshopu diskutovali o spôsoboch posilnenia koordinácie jednotlivých inštitúcií pôsobiacich v oblasti integrácie cudzincov na regionálnej úrovni a možnostiach využitia kultúrnych mediátorov v rámci činnosti svojich inštitúcií. Podnetom pre diskusiu boli poznatky prezentované zástupkyňami mimovládnej organizácie InBáze Berkat z Českej republiky, Úradu

vysokého komisára pre integráciu a interkultúrny dialóg ACIDI z Portugalska a mesta Viedeň.

Odporúčania účastníkov workshopov boli základom pre panelovú diskusiu, v rámci ktorej si účastníci konferencie mohli vypočuť stanoviská a názory riaditeľa Migračného úradu MV SR, pán Bernarda Priecla, riaditeľky Centra pre koordináciu integrácie cudzincov na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR, pani Martiny Janíkovej, pána Branislava Červenku povereného vedením odboru cudzineckej polície Úradu hraničnej a cudzineckej polície P PZ SR, pani Olgy Gyarfášovej z Inštitútu pre verejné otázky a pani Huong Gašparovskej, zástupkyne Únie vietnamských žien na Slovensku.

Prezentácie a odporúčania z konferencie a panelovej diskusie IOM zosumarizovala a publikovala v zborníku Národný dialóg o integrácii, ktorý bude vo februári 2012 zverejnený na webovej stránke Migračného informačného centra, www.mic.iom.sk. Konferenciu zorganizovalo Migračné informačné centrum IOM v spolupráci s Národným kontaktným bodom Európskej migračnej siete (EMN) pod záštitou štátnej tajomníčky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Lucie Nicholsonovej.

Poskytnutie dočasného útočiska somálskym utečencom

6. decembra 2011 prišlo na Slovensko 40 somálskych utečencov z Eritrey, ktorým Slovenská republika poskytla dočasné útočisko. Skupina jednotlivcov a rodín s deťmi pochádza z utečeneckého tábora Emkulu na východnom pobreží Eritrey, v ktorom sa v súčasnosti nachádza viac ako 4 000 utečencov zo Somálska. Utečenci tam žijú v provizórnych príbytkoch z rohoží a plachtoviny, živia sa chovom tiav a kôz, prípadne rôznymi pomocnými stavebnými prácami v neďalekom meste, keďže klimatické podmienky takmer neumožňujú iný zdroj obživy. Do veľkej miery sú tak závislí od prídellov potravín a humanitárnej pomoci, ktorú im poskytuje UNHCR. Presídlenie do tretej krajiny je pre nich možnosťou, ako začať nový, lepší život.

Utečenci sú ubytovaní v azylovom zariadení Ministerstva vnútra SR v Humennom, kde zostanú po dobu 6 mesiacov, počas ktorej budú postupne presídlení do tretej krajiny. IOM poskytuje služby súvisiace so zdravotnými prehliadkami, kultúrnou orientáciou a výučbou jazyka na účel presídlenia a je zodpovedná za prepravu utečencov do SR a zo SR do krajiny presídlenia.

Útočisko bolo poskytnuté na základe trojstrannej dohody medzi vládou Slovenskej republiky, Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) a IOM z 22. decembra 2010. Somálski utečenci sú už druhou skupinou, ktorej SR tento rok poskytla pomoc pri presídlení. V máji tohto roku do zariadenia prišla skupina 46 afganských žien a detí – utečencov z Iránu, ktorá už bola presídlená do tretej krajiny. V roku 2009 na základe obdobnej dohody s UNHCR a IOM poskytla SR útočisko 101 palestínskym utečencom.

Nový prevenčný film o obchodovaní s ľuďmi

Číslo národnej linky „0800 800 818“ sa stalo názvom nového prevenčného filmu IOM, ktorý bol dokončený v decembri 2011. Film dopĺňa už existujúci prevenčný film „Mne sa to nemôže stať“ vytvorený v roku 2003, ktorý sa zameriaval najmä na obchodovanie s ľuďmi na účel nútenej prostitúcie. Nový film zohľadňuje nárast iných foriem vykorisťovania, akými sú nútená práca a nútené žobranie. Vďaka tomu budú prostredníctvom filmu oslovení aj muži, ktorí sa v posledných rokoch čoraz častejšie stávajú klientmi programu IOM na pomoc obchodovaným osobám. Film bol otestovaný na pilotnom školení pre dvadsiatich odborníkov v oblasti prevencie, ktoré sa uskutočnilo v Košiciach 5. a 6. decembra 2011.

Režisérom filmu bol Marcel Pázman a jeho vznik bol možný vďaka finančnej podpore Rady vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality, Veľvyslanectva Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a Veľvyslanectva Holandského kráľovstva. Film bude dôležitým nástrojom, ktorý budú IOM a iné organizácie využívať vo svojej prevenčnej praxi, a roku 2012 ho odvysielala aj STV.

Informačné stretnutia Migračného informačného centra IOM

Informačné stretnutia iniciujú kultúrni mediátori, ktorí sú súčasťou siete Migračného informačného centra IOM (MIC), a organizujú ich za jeho finančnej a logistickej podpory. Môžu mať podobu workshopov, seminárov, kultúrnych alebo športových podujatí či diskusií. Ich cieľom je priniesť účastníkom stretnutia dôležité právne alebo praktické informácie, podporiť kultúrny a spoločenský život komunity alebo zblížovať migrantské združenia a väčšinovú populáciu.

Jedným z podujatí, ktoré sa v uplynulom období uskutočnili, bolo stretnutie *Sme tu pre vás*, ktoré organizovala kultúrna mediátorka pre rusky hovoriacu komunitu, pani Svetlana Stadnik, v spolupráci s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny v Svidníku, Humennom a Vranove nad Topľou. Úrady práce sa okrem poskytnutia priestorov podieľali najmä oslovením cieľovej skupiny, ktorú vytipovali z registra dlhodobo nezamestnaných. Cieľom stretnutia bolo nadviazať kontakty s cudzincami, ktorých materinským jazykom je ruština, predstaviť im aktivity a činnosť MIC a poskytnúť im praktické informácie, ktoré im môžu pomôcť pri získaní zamestnania. Účastníkom stretnutí boli ponúknuté možnosti vzdelávania a rekvalifikácie.

Ďalšie zaujímavé podujatie *Úspešná podnikateľka* pre ženy-cudzinky, ktoré začínajú podnikáť, zorganizovala kultúrna mediátorka pre ukrajinskú komunitu, pani Galina Korolevych. Na stretnutí vystúpila lektorka, psychologička, ktorá ženám podnikateľkám prednášala na témy, ako sú zvládanie pracovného stresu, riešenie problémov diskriminácie, vyrovnanie sa s nezamestnanosťou, hľadanie pracovného miesta či príprava na novú pracovnú pozíciu. V rámci diskusie sa ženy sťažovali najmä na nedostatok informácií, či na to, že ich nie je možné nájsť na jednom mieste. S cieľom podporiť motiváciu mladých podnikateľiek odzneli úspešné príklady podnikania migrantiek z rôznych krajín sveta a taktiež boli zo strany MIC a prizvanej vzdelávacej agentúry prezentované možnosti vzdelávania a rekvalifikácie. Sprievodným programom bola ochutnávka bylinkových čajov od migrantky z Indie, domáce koláče od úspešnej podnikateľky z Gruzínska a spoločná príprava občerstvenia.

V období október až december 2011 sa uskutočnilo celkom 9 informačných stretnutí, na ktorých sa zúčastnilo viac ako 500 ľudí. Informácie o nich získate na stránke www.mic.iom.sk alebo v Migračnom informačnom centre IOM.

Sme tu pre vás

Farby Afriky

Mexický večer

Medzinárodná konferencia o starostlivosti o maloletých bez sprievodu žiadajúcich o azyl

5. a 6. decembra 2011 sa v Budapešti uskutočnila záverečná medzinárodná konferencia projektu *Najlepšia prax a koordinácia prístupu k starostlivosti o maloletých a bývalých maloletých bez sprievodu žiadajúcich o azyl – Best Practices for a Coordinated Approach to Assist Unaccompanied Minor Asylum Seekers (UAMAS) and Former UAMAS (fUAMAS)*.

Tento výskumný projekt realizovala IOM v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami v 10 členských štátoch EÚ (Česká republika, Belgicko, Francúzsko, Holandsko, Maďarsko, Taliansko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Veľká Británia) a jeho cieľom bolo prispieť k harmonizácii prístupov členských štátov EÚ k poskytovaniu starostlivosti maloletým bez sprievodu žiadajúcim o azyl vrátane tých, ktorí už dosiahli vek 18 rokov.

V rámci projektu boli za každú krajinu vypracované národné správy, ktoré metodologicky vychádzali z analýzy legislatívy a doterajšieho výskumu v kombinácii s hĺbkovými rozhovormi s expertmi v danej oblasti a samotnými maloletými bez sprievodu. Národné správy mapovali politiku, legislatívu a prax v kľúčových aspektoch prijímacích postupov a starostlivosti o maloletých bez sprievodu, a to najmä: stanovovanie najlepšieho záujmu dieťaťa; opatrovníctvo; právna pomoc a právne zastupovanie; priebeh azylovej procedúry a dodržiavanie práv maloletých bez sprievodu v rámci azylovej procedúry; ubytovanie; vzdelávanie, voľný čas, rešpektovanie kultúrnych a náboženských zvyklostí a pod. Osobitne sa výskum venoval rozvoju zručností, schopností a vedomostí maloletých bez sprievodu, ktoré sú kľúčové pre budúci život maloletých, či už v hostiteľskej alebo inej krajine.

Na základe národných správ bola vypracovaná medzinárodná štúdia, ktorá porovnáva zistenia z jednotlivých krajín, identifikuje hlavné medzery a navrhuje riešenia, a predstavuje aj niekoľko vybraných príkladov dobrej praxe. V roku 2012 je v spolupráci s Centrom pre výskum etnicity a kultúry, ktoré bolo partnerom IOM Bratislava, plánované vydanie národnej štúdie za Slovenskú republiku.

Nové priestory IOM Košice

Medzinárodná organizácia pre migráciu, pobočka Košice, sa presťahovala do nových kancelárií na *Poštovej ulici 1 v Košiciach*. Nové priestory umožnili zriadenie osobitnej prijímacej miestnosti, ktorá zaručuje pokoj a súkromie pri konzultáciách s klientmi Migračného informačného centra IOM alebo Programu asistovaných dobrovoľných návratov a taktiež umožňuje realizáciu stretnutí komunit alebo výučby slovenského jazyka. V budúcnosti sa v priestoroch plánuje umiestnenie počítača, ktorý bude slúžiť výhradne potrebám klientov Migračného informačného centra, ako aj zriadenie detského kútika, ktorý bude slúžiť pre potreby detských návštevníkov MIC IOM. Vzhľadom na umiestnenie v centre mesta je pobočka IOM Košice naďalej ľahko dostupná pre všetkých klientov z rôznych mestských častí.